

Formulář k připomínkování evaluaci zahraniční rozvojové spolupráce ČR

Název evaluace	Vyhodnocení programu ZRS ČR Vysílání učitelů do rozvojových zemí za léta 2016-2018
Dílní část k připomínkování:	Draft závěrečné zprávy zaslany 29.8.2019
Konsolidované připomínky	Konsolidované připomínky MZV, ČES, MŠMT ze dne 12.9.2019

Autor připomínky MZV/ČRA/ ČES/jiné	Str.	Část zprávy/kapitola	Připomínkováná část textu	Znění připomínky	Způsob vypořádání evaluační tým
MZV		celý dokument	Celý	Provést celkovou korekturu textu (pády, přebytečné předložky, chybějící slovesa, nedokončená slova)	akceptováno
MZV		celý dokument	Box	Číslovat boxy	akceptováno
MZV	8	2.1	Od roku 2020 přechází implementace Programu z ČRA přímo na MZV.	upravit: "Od roku 2020 přechází implementace Programu z ČRA na MZV v součinnosti s MŠMT."	akceptováno
MZV	9	2.2	dostatečná administrativní a odborná (ve smyslu specifických podporovaných témat) kapacita gestora a implementátora Programu/ZÚ;	rozdělit na administrativní kapacitu gestora a ZÚ v. odbornou kapacitu implementátorů	akceptováno
MZV	14	4.1.1, třetí odrážka	Poněkud problematické je hodnocení u zemí, které nejsou prioritní a u nichž nejsou k dispozici aktualizované programy dvoustranné spolupráce, vůči kterým by bylo možné v praxi transparentně vztahovat posouzení relevance potřeb.	Program vyžadoval relevanci k potřebám dle strategií příslušných zemí, i u zemí bez programu spolupráce (projektové, phase-out, Ukrajina) byla prioritní témata podpory zároveň stanovena v Plánu ZRS na příslušný rok.	akceptováno, upraveno
MZV	16-21	4.2	Efektivita	zcela chybí vyhodnocení finanční přiměřenosti realizovaných aktivit (s výjimkou drobné zmínky o limitu osobních nákladů); doplnění vysvětlení připomínky e-mailem (13.9.2019): v návaznosti na konstatování ohledně nízké relevance pro některé cílové skupiny a shrnutí poznatků o obsahových i procesních aspektech ne/hospodárnosti by bylo vhodné tyto poznatky pocházející převážně z dotazníků a rozhovorů doložit též např. poměrem nákladů, které šly ve sledovaných projektech na potřeby cílových institucí v. na administrativu obecně nebo i s podílem na zdůrazněné efektivní aktivity	neakceptováno - Vyhodnocení finanční přiměřenosti realizovaných aktivit nebylo se zadavatelem dohodnuto/vyžadováno. Rozpočty projektů nejsou strukturovány po aktivitách, proto není možné zpětně konstruovat podíl nákladů vynaložených na z pohledu potenciálních efektů kladně hodnocené aktivity; nelze provést ani finanční analýzu poměru nákladů na potřeby cílových institucí vůči administrativním nákladům (např. proto, že potřeby cílových institucí jsou rovněž zahrnuty v mzdových a dalších nákladech zapojených českých pedagogů). Dotazníkové šetření nebylo v této evaluaci realizováno.
MZV	18	4.2.2	Efektivita - procesní hledisko, třetí odrážka	Vyžadování ročních zpráv by při komplexním pohledu nemělo být hodnoceno jako nevhodné (ČRA jako dobrý hospodář musí provést roční zúčtování vůči státnímu rozpočtu, také musí sledovat realizaci projektů před uvolněním dalších prostředků; roční i častější zprávy jsou standardním požadavkem u všech donorů, včetně EU).	neakceptováno - Nehospodárnost spočívala v nutnosti provést celý proces ukončování , jehož součástí byly vyjmenované úkony. Nehospodárnost nespočívá ve všech jednotlivých úkonech, ale v procesu jako celku, kdy bylo nutné projekt ukončit (vč. realizace jednotlivých s tím spojených úkonů), ačkoliv v dalším roce projekt pokračoval. Požadavek na předkládání Ročních zpráv je samozřejmě oprávněný a bylo by vhodné jej zachovat i v případě víceletých projektů.
MZV	30	5	Doporučení č. 7	Revidovat adresáta (MZV + MŠMT místo MZV-ORS a ZÚ)	akceptováno částečně - doplněno MŠMT, ZÚ ponechány

MŠMT		5 Doporučení,	Program dosud operoval v zásadě jako doplněk programu Podpory vládních stipendií, kterému je věnována větší pozornost a finanční prostředky	Program dosud operoval mimo program Podpory vládních stipendií, kterému je věnována větší pozornost a finanční prostředky. Zadavatel netrvá na zapracování připomínky	akceptováno
ČES	3	Shrnutí	První a druhý odstavec.	Již v prvním odstavci doporučuji rozepsat zkratky OCED DAC a ČRA. Ve druhém odstavci by měla být doplněna zkratka VŠ používaná dále pro vysoké školy.	akceptováno
ČES	4	Shrnutí	Kritérium dopady nebylo možné až na výjimky v průběhu evaluačního šetření verifikovat. Program však má potenciál k některým efektům přispět.	Kritérium dopady nebylo možné až na výjimky v průběhu evaluačního šetření verifikovat. Program však má potenciál k některým dlohodobým efektům přispět.	akceptováno
ČES	5	Shrnutí	<ul style="list-style-type: none"> V souladu se zkušenostmi zahraničních donorů, odborné literatury i dalších zjištění evaluace posílit linku budování institucionální kapacity vysokoškolských pracovišť v rozvojových zemích na úkor podpory individuálních stipendií za účelem získání uceleného vysokoškolského vzdělání v ČR. Zvážit postupnou transformaci programu Vládních stipendií a programu Vysílání učitelů do jednoho rozvojového nástroje. Zvážit v této souvislosti změnu názvu Programu (např. Program na budování kapacit institucí terciárního vzdělávání v rozvojových zemích). 	<ul style="list-style-type: none"> Projednat postupnou transformaci programu Vládních stipendií a programu Vysílání učitelů do jednoho rozvojového nástroje. Na základě zkušeností zahraničních donorů, odborné literatury i dalších zjištění evaluace posílit linku budování institucionální kapacity vysokoškolských pracovišť v rozvojových zemích na úkor podpory individuálních stipendií za účelem získání uceleného vysokoškolského vzdělání v ČR i na úkor jednorázových výjezdů českých pedagogů. Zvážit v této souvislosti změnu názvu Programu (např. Program na budování kapacit institucí terciárního vzdělávání v rozvojových zemích). <p><i>Obdobně doporučuji zvýraznit hlavní části zbývajících doporučení.</i></p> <p><i>Toto konkrétní doporučení může nicméně narazit na mantinely dosavadního institucionálního nastavení (MŠMT, MZd).</i></p>	akceptováno částečně, částečně upraveno
ČES	9	2.2 Klíčové předpoklady pro realizaci programu	Jde o následující klíčové předpoklady (resp. v případě negativní formulace o rizika):	Jde o následující klíčové předpoklady: <i>(Zdůvodnění: rizika nejsou pouze negativně formulované předpoklady, navíc ve výčtu žádné negativní formulace nejsou)</i>	akceptováno
ČES	12 a dále	3.1 Shrnutí použitých metod sběru a analýzy informací	V přílohách nejsou explicitně uvedeny hlavní otázky pro rozhovory a diskutovaná témata ve fokusní skupině a hlavní závěry této diskuse.	Doporučuji do příloh doplnit probíraná témata a hlavní závěry fokusní skupiny.	akceptováno částečně - témata z fokusní skupiny doplněna (příloha 5), otázky pro rozhovory jsou v příloze 6
ČES	13 a dále	4 EVALUAČNÍ ZJIŠTĚNÍ A ZÁVĚRY		V některých případech nejsou v textu explicitně uvedeny zdroje prezentovaných zjištění. Doporučuji tuto informaci podle relevance ještě doplnit.	akceptováno částečně - částečně doplněno, odkazy jsou zejména příloze 7
ČES	15	4.1.1 EO: Nakolik je program relevantní z hlediska strategických cílů...	...doporučované aspekty implementovány v praxi, aby se podpořil dojem vzájemné / partnerské výměny.	...doporučované aspekty implementovány v praxi, aby se podpořil faktor vzájemné / partnerské výměny.	akceptováno

ČES	20	4.2.3 EO: Jsou kritéria pro realizaci Programu vhodně nastavena?	Rovněž by měla být minimalizována míra subjektivity některých kritérií (zejm. u hodnocení hospodárnosti, např. stanovení závazných mantinelů pro osobní náklady, ...	Obdobně jako u předcházejících evaluací upozorňuji na skutečnost, že v dotačních projektech musí být reportovány skutečné oprávněné náklady a nelze uplatňovat „smluvní“ ceny. Horní hranice uznatelných nákladů pro jednotlivé země by však nastavena být mohla (viz například Dohoda uzavřená mezi Evropskou unií, OSN a Vietnamem), ale vyžadovalo by to velké úsilí implementační agentury a také koordinaci s dalšími donory. Nepovažuji proto dané doporučení za realistické. Alternativně by nicméně mohla být hodnocena transparentnost rozpočtu (jasné zdůvodnění potřebných nákladů).	akceptováno částečně, upravena formulace
ČES	28	Tabulka 4 Společná systémová a procesní doporučení	V souladu se zkušenostmi zahraničních donorů, odborné literatury i dalších zjištění evaluace posílit linku budování institucionální kapacity vysokoškolských pracovišť v rozvojových zemích na úkor podpory individuálních stipendií za účelem získání uceleného VŠ vzdělání v ČR. Zvážit postupnou transformaci programu Vládních stipendií a programu Vysílání učitelů do jednoho rozvojového nástroje. Zvážit v této souvislosti změnu názvu Programu.	Projednat postupnou transformaci programu Vládních stipendií a programu Vysílání učitelů do jednoho rozvojového nástroje. V souladu se zkušenostmi zahraničních donorů, na základě odborné literatury i dalších zjištění evaluace posílit linku budování institucionální kapacity vysokoškolských pracovišť v rozvojových zemích na úkor podpory individuálních stipendií za účelem získání uceleného VŠ vzdělání v ČR i na úkor jednorázových výjezdů českých pedagogů. Zvážit v této souvislosti změnu názvu Programu. <i>Plus doporučuji analogicky zdůraznit hlavní části dalších doporučení.</i> <i>Toto konkrétní doporučení může nicméně narazit na mantinely dosavadního institucionálního nastavení (MŠMT, MZd).</i>	akceptováno částečně, upravena formulace
ČES	30	Zvážit postupnou transformaci programu...	Stupeň závažnosti: 1, Adresát: MZV	Stupeň závažnosti: 2, Adresát: MZV, MŠMT, MZd	akceptováno částečně
ČES	30	Zjednodušit vybrané administrativní úkony.	Závažnost: MZV, Adresát 1	Závažnost: 1, Adresát MZV.	akceptováno
ČES	30	Revidovat hodnotící proces a stanovit závazné postupy pro hodnocení projektů.	Chybí závažnost a adresát.	Závažnost: 1, Adresát MZV (ČRA). <i>(Tyto procesy by měly být kompatibilní s hodnocením dalších programů ZRS ČR)</i>	doplněno
ČES	30	Revidovat hodnotící proces a stanovit závazné postupy pro hodnocení projektů.	<ul style="list-style-type: none"> Zvážit zahrnutí některých hodnotících kritérií mezi kritéria přijatelnosti. Do hodnotících kritérií promítnout všechny preference... 	<ul style="list-style-type: none"> Zahrnout některá hodnotící kritéria... <i>(Lze více specifikovat tato kritéria?)</i> 	akceptováno, doplněny příklady

ČES	3	Příloha 7.1 Teorie změny		Nebyl zvolen optimální formát rekonstruované teorie změny. Schéma indikuje lineární/horizontální logiku, kdy by aktivity a výstupy v jednotlivých řádcích měly přispívat k výsledkům (cílům) a dopadům ve stejných řádcích, což neodpovídá realistickým kauzálním vazbám, podle těchto schémat by některé aktivity nevedly k žádným výsledkům a dopadům. Doporučuji schéma přepracovat a naznačit kauzální vazby formou šipek. Viz vyznačené problémy ve schématu.	akceptováno
ČES	8	Příloha 7, Tabulka 1 Faktory motivující VŠ	Hodnocení	Průměrné hodnocení	akceptováno
ČES	10	Příloha 7	...konkrétní doporučené aspekty implementovány v praxi, aby se podpořil dojem vzájemné / partnerské výměny.	...konkrétní doporučené aspekty implementovány v praxi, aby se podpořil faktor vzájemné / partnerské výměny.	akceptováno
ČES	16	Příloha 7	o bez předchozího schválení nebylo možné navýšovat administrativní náklady, které celkově nesměly překročit 7 %;	Skutečně bylo možné odsouhlasit navýšení administrativních nákladů. Doporučuji toto konstatování ověřit.	akceptováno
ČES	8	Příloha 9	Theory of Change	Zvolený formát není optimální, protože indikuje lineární logiku, tedy že aktivity vedou k výstupům, výsledkům a dopadům v daném řádku; což však neodpovídá kauzálním vazbám (pak by aktivity a výstupy v řádcích 4-7 nevedly k žádnému výsledku).	akceptováno